

Eğitimde ve Endüstride 21. Yüzyıl Becerileri

Editörler:

Prof. Dr. Ayşe Dilek ÖĞRETİR ÖZÇELİK

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nur TUĞLUK

4. Baskı

Editörler: Prof. Dr. Ayşe Dilek ÖĞRETİR ÖZÇELİK -
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nur TUĞLUK

Eğitimde ve Endüstride 21. YÜZYIL BECERİLERİ

ISBN 978-605-241-469-9
DOI 10.14527/9786052414699

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2020, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**idir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Ekim 2018, Ankara

4. Baskı: Kasım 2020, Ankara

Yayın-Proje: Özge Yüksek
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler - Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Bu kitabın yazım aşamasında başta editörler olmak üzere tüm bilim insanları, günümüz çocuklar ve ergenlerini gelecekte ne beklediği sorusuna odaklanmaya karar verdiler. Bu kitap gelecekteki yetişkinleri iş ve yaşamları konusunda günümüzde en iyi şekilde hazırlamayı amaçlayarak kaleme alınmıştır. Bugünün çocukları ve gençleri birbirleriyle akıllı telefonlar, masa ve dizüstü bilgisayarlar ve tablet PC'ler kullanarak bağlanmaktadır. Müzik, spor, bilgi, eğlence ve öğrenme süreçleri daha önce hayal edemediğimiz şekilde Endüstri 4.0'a uygun hale geldi.

Bilim insanları, politika yapıcıları ve hatta anne-baba olarak şu soruları kendimize sormalıyız: “Her geçen saniye hızla değişen dünyada 15 yada 18 yaşında olan ergenler neyi bilmeli, öğrenmeli ve yapabilmeli?”, “21nci yüzyıl yeterlilikleri nelerdir?”, “Öğrencileri ve öğretmenleri 21nci yüzyıla nasıl hazırlamalıyız?”

Bu çalışmada amacımız yukarıdaki sorulara tatmin edici cevaplar verebilmektir. 21nci yüzyılda insanoğlu, bilgi patlaması yaşamaktadır. Öğretmenler eğitim sisteminin en önemli unsurlarıdır. Öğretmen yeterlilik, beceri ve yeteneklerinin geliştirilmesi konusunda hala bilim dünyası ve politik alanda oydaşma bulunmamaktadır. Öğretmen yeterlilikleri ulusal ve uluslararası eğitim grubunun gündeminde en ön sıradadır. Gelişmiş, gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerin bu konuda farklı sorunları ve çözüm yolları olsa da ortak noktalarda ülkelerin tecrübelerinden yararlanması yerinde olacaktır. Elinizdeki bu çalışma, 21nci yüzyıl öğrenci ve öğretmen becerileri ve yeterlilikleri konusunda özellikle Batı toplumlarının yaklaşımları, araştırmaları, uygulamaları ve politikalarını ortaya koymayı hedeflemektedir. Ayrıca bu kitapta TEDx konuşmaları ve ölççekler gibi uygulama ve araştırmaya yardımcı olacak öğeler her bölüme eklenmeye çalışılmıştır.

21nci yüzyılda okulları ve eğitim kurumlarını dinamik küresel pazarda rekabet edebilir öğrenciler yetiştirmeye hazırlamak gerekmektedir. 21nci yüzyılın küresel sınıflarında öğretmenlerin pedagojik becerilerinin inovatif stratejilerle dönüştürülmesi amaçlamalıdır. Öğretmen ve öğrenciler, dijital teknolojiler ve dijital öğrenme ortamlarını kullanması ve buna uygun müfredat geliştirilmelidir. “Küresel düşün” “Yerel davran” yerine “Hem küresel hem yerel düşün ve davran” yeni slogan olmalıdır. Öğrenme becerileri (eleştirel düşünme, yaratıcılık, işbirliği ve iletişim), okuma yazma becerileri (bilgi, medya ve teknoloji) ve yaşam becerileri (esneklik, girişkenlik, liderlik ve sosyal beceriler), kültürler-arası beceriler gibi 21nci yüzyıl becerilerini öğrenmek ve öğretmek bu çalışmayı kaleme alan bilim insanlarının temel amacıdır.

Bu çalışmanın hazırlanmasında başta bilim insanı Gülden Altın olmak üzere emeği geçen tüm akademisyen arkadaşlarımıza teşekkür eder ve bu eserin 2023 ve 2071 hedefleri olan Türkiye'deki politikacılar, akademisyenler, öğretmenler ve öğrencilere yararlı olmasını dilediğimizi belirtmek isteriz.

Prof. Dr. Ayşe Dilek ÖĞRETİR ÖZÇELİK

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nur TUĞLUK

Ankara, 2020

Bölümler ve Yazarları

*Editörler: Prof. Dr. Ayşe Dilek ÖĞRETİR ÖZÇELİK
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nur TUĞLUK*

- 1. Bölüm: İnovasyon, Yaratıcılık ve Yenilenme**
Prof. Dr. Ayşe Dilek ÖĞRETİR ÖZÇELİK
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi
- 2. Bölüm: İletişim ve İş Birliği**
Dr. Öğr. Üyesi Duygu YALMAN
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 3. Bölüm: Bilgi Okuryazarlığı**
Dr. Öğr. Üyesi Nurhak Cem DEDEBALI
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 4. Bölüm: Medya Okuryazarlığı**
Dr. Öğr. Üyesi Banu ÖZKAN
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 5. Bölüm: Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Okuryazarlığı**
Doç. Dr. Remziye CEYLAN
Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Arş. Gör. Beyza AKÇAY
Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 6. Bölüm: 21. Yüzyıl Becerileri ve STEM**
Prof. Dr. Mustafa Sami TOPÇU
Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Arş. Gör. Ayşe ÇİFTÇİ
Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 7. Bölüm: Girişimcilik ve Benlik Yönelimi**
Doç. Dr. Serdar YENER
Sinop Üniversitesi, Boyabat İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
- 8. Bölüm: Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler**
Prof. Dr. Ayşe Dilek ÖĞRETİR ÖZÇELİK
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi
Arş. Gör. Kübra EKE
Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

- 9. Bölüm: Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik**
Dr. Öğr. Üyesi Serap BÜYÜKKIDIK
Sinop Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 10. Bölüm: Liderlik ve Sorumluluk**
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nur TUĞLUK
Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Arş. Gör. Gülден ALTIN
Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 11. Bölüm: Öğretme ve Mesleki Beceriler**
Doç. Dr. Adnan TAŞGIN
Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi
- 12. Bölüm: 21. Yüzyıl Öğretmenlerinde Sosyal Beceriler**
Prof. Dr. Ayşe Dilek ÖĞRETİR ÖZÇELİK
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi
Arş. Gör. Kübra EKE
Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 13. Bölüm: Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı**
Dr. Öğr. Üyesi Devrim GÜNAY
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi
Doç. Dr. Burak ŞİŞMAN
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi
- 14. Bölüm: Ekonomik Açından 21. Yüzyıl Becerileri**
Dr. Öğr. Üyesi Davut HOTAMAN
Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 15. Bölüm: Sanayi Toplumu ve Eğitimi**
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Nur TUĞLUK
Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Arş. Gör. Feride GÖK ÇOLAK
Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

İNOVASYON, YARATICILIK VE YENİLENME

1.1. Giriş.....	1
1.2. Tanımlar	4
1.2.1. Yaratıcılık	5
1.2.2. Beceri ve Yeterlilik	8
1.3. 21. Yüzyıl Becerileri ve Yeterlilikleri	9
1.4. İnovasyon ve Yenilenme Becerileri	11
1.5. Yaratıcılık Becerileri.....	13
1.6. Öğrenci Becerilerini Ölçme ve Değerlendirme.....	15
1.7. Araştırmalar ve Sonuçları	17
1.8. TED Konuşmaları	18
1.9. Başarı Öyküleri ve İyi Uygulama Örnekleri	20
1.10. Ölçekler	23
Özet	24
Kaynakça.....	25

2. BÖLÜM

İLETİŞİM VE İŞ BİRLİĞİ

2.1. 21. Yüzyıl Becerilerinin İçerisinde İletişim ve İş Birliğinin Yeri	29
2.1.1. Teknolojinin İletişim Üzerindeki Rolü ve Etkileri.....	31
2.1.2. İletişimle İlgili Tanımlar	33
2.1.3. Okulda Etkili İletişim	34
2.2. İş Birliği Kavramına Çeşitli Bakış Açıları	37
2.2.1. İş Birliğine Dayalı Öğrenme Ortamının Sunduğu İmkanlar	41
2.2.2 İş Birlikçi Öğrenme İçin İnternet Araçları	41
2.3. Ölçekler	45
Bir Ted Konuşması Örneği: İş Birliği Aracılığıyla Eğitimde İnovasyon	46
Özet	46
Kaynakça.....	48

3. BÖLÜM

BİLGİ OKURYAZARLIĞI

Tanımlar.....	51
3.1. Bilgi Okuryazarlığı.....	52
3.2. Bilgi Okuryazarı Bireyin Özellikleri.....	54
3.3. Eğitimde Bilgi Okuryazarlığı ve Öğretmen.....	56
3.4. Bilgi Okuryazarlığı Modelleri.....	58
3.5. 21. Yüzyılda Bilgi Okuryazarlığı Eğitiminin Önemi.....	60
3.6. Ölçekler.....	62
Zaman Makinesi İle Bilginin İnşası Nasıldır?.....	63
Özet.....	64
Kaynakça.....	65
Görsel Kaynakça.....	66

4. BÖLÜM

MEDYA OKURYAZARLIĞI

4.1. Medya Nedir?.....	67
4.1.1. Sosyal Medya.....	68
4.1.2. Medya Okuryazarlığı.....	70
4.1.3. Türkiye’de Medya Okuryazarlığı.....	72
4.1.4. Farklı Ülkelerdeki Medya Okuryazarlığı Uygulamaları.....	73
4.2. Medyanın Çocuk Gelişimine Etkileri.....	74
4.2.1. Bilişsel Gelişim.....	75
4.2.2. Sosyal-Duyusal Gelişim.....	75
4.2.3. Psikomotor Gelişim.....	76
4.3. Ölçekler.....	76
Clay Shirky: Sosyal Medya Nasıl Tarihin Akışını Değiştirebilir?.....	77
Özet.....	77
Kaynakça.....	78

5. BÖLÜM

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ (BİT) OKURYAZARLIĞI

5.1. Tanımlar.....	79
5.2. Giriş.....	79
5.3. Bilgi ve İletişim Teknolojileri.....	80
5.4. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Araçları.....	82
5.5. Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT) Kullanım Alanları.....	83

5.6. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Okuryazarlığı ve Önemi	85
5.7. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Okuryazarlığı Becerileri.....	86
5.8. Eğitim, Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) ve BİT Okuryazarlığı	86
5.9. Ölçekler	88
Teknoloji ile Öğrenme ve Öğretme Sürecini Yeniden Tanımlama	91
Özet	92
Kaynakça	93

6. BÖLÜM

21. YÜZYIL BECERİLERİ VE STEM

Tanımlar.....	95
6.1. 21. Yüzyılda Eğitim Paradigmalarındaki Değişim.....	95
6.2. Öğrencileri Geleceğe Hazırlayan Beceriler: 21. Yüzyıl Becerileri	97
6.3. 21. Yüzyıl Becerilerine İhtiyaç Duyulmasının Nedenleri	101
6.4. 21. Yüzyıl Becerilerinin Gelişimine Yönelik Öğrenme Ortamları.....	102
6.5. 21. Yüzyıl Öğrenme Yaklaşımı: STEM.....	104
6.6. 21. Yüzyıl Becerileri ve STEM Meslekleri.....	105
6.7. 21. Yüzyıl Becerilerinin Değerlendirilmesi.....	107
6.8. STEM Eğitimi: 21. Yüzyıl Problem Çözücülerini Yetiştirme	110
6.9. Ölçekler	112
Özet	114
Kaynakça.....	115

7. BÖLÜM

GİRİŞİMCİLİK VE BENLİK YÖNELİMİ

7.1. Giriş	119
7.2. Literatür Taraması.....	121
7.2.1. Girişimcilik.....	121
7.2.2. Özyönelim.....	125
7.2.3. Karar Verme Süreci.....	130
7.3. Sonuç	131
7.4. Ölçekler	132
7.4.1. Öz Yönelim ve Diğer Yönelim Ölçeği	132
7.4.2. Bireysel Girişimcilik Algısı Ölçeği	133
Yönelim ve Güven.....	135
Özet	135
Kaynakça	136

8. BÖLÜM

SOSYAL VE KÜLTÜRLERARASI BECERİLER

8.1. Giriş.....	137
8.2. Tanımlar	139
8.3. 21. Yüzyıl Gelişmeleri	141
8.4. Sosyal Beceriler.....	143
8.5. Kültürlerarası Beceriler	146
8.6. TED Konuşmaları: Kültürlerarası İletişim.....	153
8.7. Sosyal ve Kültürlerarası Becerilerle İlgili Ölçekler.....	156
Özet	158
Kaynakça.....	159

9. BÖLÜM

ÜRETKENLİK VE HESAP VEREBİLİRLİK

9.1. Giriş.....	163
9.2. Tanımlar	164
9.2.1. Üretkenlik	164
9.2.2. Hesap Verebilirlik	166
9.2.3. Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik.....	166
9.2.3.1. Üretkenlik Karşıtı Davranışlar.....	167
9.2.3.2. Hesap Verebilirliği Oluşturan Etmenler	169
9.2.3.3. Hesap Verebilirlik Çeşitleri	172
9.2.3.4. Eğitimde Hesap Verebilirlik	175
9.2.3.5. Türkiye’de Hesap Verebilirlik	176
9.2.3.6. Etkin Hesap Verilebilirlik İlkeleri.....	177
9.2.4. Hesap Verebilirlik Araştırmaları.....	179
9.3. Üretkenlik ve Hesap Verebilirliğin Ölçülmesi.....	181
Hesap Verebilirlik Modelleri- Aktüel Bağlantı.....	181
Özet	183
Kaynakça.....	184

10. BÖLÜM

LİDERLİK VE SORUMLULUK

10.1. Giriş.....	187
10.2. Liderlik Yaklaşımları.....	188
10.2.1. Büyük Adam Teorisi.....	188
10.2.2. Özellikler Yaklaşımı.....	188

10.2.3. Davranışsal Yaklaşımlar	189
10.2.3.1. Ohio Devlet Üniversitesi Liderlik Çalışmaları	190
10.2.3.2. Michigan Üniversitesi Liderlik Çalışmaları	190
10.2.3.3. Blake ve Mouton'un Yönetsel Diagram Modeli	191
10.2.3.4. McGregor'un X ve Y Teorileri.....	192
10.2.3.5. Likert'in Sistem 4 Modeli	193
10.2.4. Durumsal Liderlik Yaklaşımları.....	193
10.2.4.1. Fiedler Etkin Liderlik Modeli	193
10.2.4.2. Hersey ve Blanchard Durumsallık Teorisi	194
10.2.4.3. Vroom ve Yetton Normatif Kuramı.....	195
10.2.4.4. Yol-Amaç Teorisi	196
10.2.4.5. Reddin'in Üç Boyutlu Liderlik Kuramı.....	196
10.2.5. Modern Liderlik Yaklaşımları ve Liderlik Türleri	197
10.2.5.1. Karizmatik Liderlik	198
10.2.5.2. Etkileşimci Liderlik	198
10.2.5.3. Dönüşümcü Liderlik	198
10.2.5.4. Stratejik Liderlik	198
10.2.5.5. Hizmetkar Liderlik	199
10.2.5.6. Otokratik Liderlik.....	199
10.2.5.7. Tam Serbesti Tanıyan Liderlik	199
10.2.5.8. Katılımcı / Demokratik Liderlik.....	199
10.2.5.9. Otantik Liderlik	200
10.2.5.10. Etik Liderlik.....	200
10.3. Sorumluluk	200
10.4. Ölçekler	202
Büyük liderler bir harekete nasıl ilham verirler?	203
Özet	204
Kaynakça.....	204

11. BÖLÜM

ÖĞRETME VE MESLEKİ BECERİLER

11.1. Giriş.....	207
11.2. Etkili Öğretimin Bileşenleri.....	208
11.2.1. Dersin anlaşılabilirliği	208
11.2.2. Öğretimsel çeşitlilik.....	209
11.2.3. Öğretmenin göreve uyumu	209
11.2.4. Öğrenme sürecinde yer alma	210
11.2.5. Öğrenci başarı oranı.....	210

11.3. Öğretme ve Mesleki Beceriler.....	213
11.3.1. Program ve İçerik Bilgisi.....	213
11.3.2. Mesleki Değerleri Bilme.....	214
11.3.3. Güdülenme (Öğrenmeyi Teşvik Etme)	214
11.3.4. Mesleki Gelişime Ayak Uydurma	215
11.3.5. Dersi Yapılandırma ve Katılım Sağlama	216
11.3.6. Değişime Açık Olma	218
11.3.7. Öğretim Modellerini Bilme ve Uygulama	218
11.4. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri.....	219
11.5. Araştırma Sonuçları.....	220
11.6. Konuya İlişkin Geliştirilen veya Uyarlanan Ölçekler.....	224
11.7. TED Talk- Konuşma Örnekleri	225
11.7.1. “Öğretmek” için öğretim, sınav sonuçları için değil	225
11.7.2. Öğretmenlere “büyü nasıl yaratılır”ı öğretmek.....	226
11.7.3. Öğrenmeyi ateşlemek için 3 kural	226
Özet	227
Kaynakça.....	227

12. BÖLÜM

21. YÜZYIL ÖĞRETMENLERİNDE SOSYAL BECERİLER

12.1. Giriş.....	231
12.2. Tanımlar	232
12.3. 21. Yüzyılda Eğitim, Öğretim ve Öğretmen	233
12.4. Sosyal Bir Rol Model Olarak Öğretmen	235
12.5. Öğretmen ve Okul-Aile-Toplum İşbirliği	238
12.6. 21. Yüzyılda Sosyal Beceriler Öğrenimi	242
12.7. Anne-Babaların Sosyal Beceri Öğretimindeki Rolü.....	246
12.8. TED Konuşmaları: Dünya Barış Oyunu ile Öğretim	248
12.8. Öğretmenlerin Sosyal Becerileri ile İlgili Ölçekler.....	250
Özet	252
Kaynakça.....	254

13. BÖLÜM

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ OKURYAZARLIĞI

13.1. Bilgi Çağı ve Bireyin Değişen Gereksinimleri.....	257
13.1.1. 21. Yüzyıl Becerileri: Tanımı ve Öncelikleri	258
13.1.2. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığını Oluşturan Beceriler	260

13.2. Dünyada BİT Okuryazarlığı Eğitimi'ne Bakış.....	263
13.3. Türkiye'de BİT Okuryazarlığı Eğitimi'ne Bakış	266
13.4. Makinelerle Yarış Gelişmenin Anahtarı mı?	268
13.5. Ölçekler	269
Özet: Bilgi Toplumu ve Bilgi Ekonomisi Açısından BİT Okuryazarlığı.....	270
Kaynakça.....	273

14. BÖLÜM

EKONOMİK AÇIDAN 21. YÜZYIL BECERİLERİ

14.1. Yetkinlikler	277
14.1.1. Eleştirel Düşünme (Critical Thinking)	278
14.1.2. Problem Çözme (Problem Solving)	280
14.1.3. Yaratıcılık (Creativity).....	281
14.1.4. Girişimcilik (Entrepreneurship).....	284
14.1.5. İletişim (Communication).....	285
14.1.6. İşbirlikçilik (Cooperation).....	287
14.2. Karakter Özellikleri	288
14.2.1. Merak (Curiosity)	289
14.2.2. Atılganlık (Assertiveness).....	291
14.2.3. Uyumluluk (Harmony)	292
14.2.4. Liderlik (leadership).....	293
14.2.5. Yaşam Boyu Öğrenme (Lifelong Learning).....	295
14.2.6. Sosyal ve Kültürel Farkındalık (Social and Cultural Mindfulness).....	297
14.3. Ölçekler	299
Özet	300
Kaynakça.....	301

15. BÖLÜM

SANAYİ TOPLUMU VE EĞİTİMİ

15.1. Geçmişten Günümüze Sanayi ve Eğitim.....	305
15.1.1. Sanayi 1.0 (Sanayi Devrimi)	306
15.1.2. İkinci Sanayi Devrimi (Sanayi 2.0).....	308
15.1.3. Üçüncü Sanayi Devrimi (Sanayi 3.0)	309
15.1.4. Sanayi 4.0 Nedir?	310
15.2. Sanayi Devrimlerinin Eğitime Yansımaları	313
15.2.1. Tarım Toplumunda Eğitim 1.0.....	314
15.2.2. Sanayi Toplumunda Eğitim 2.0.....	316

15.2.3. Küreselleşen Toplumda Eğitim 3.0	318
15.2.4. Bilgi Toplumunda Eğitim 4.0	320
15.2.5. Yeni Bir Kavram: Toplum 5.0 (Süper Akıllı Toplum)	321
15.3. Eğitim 4.0 : Öğrenmenin Geleceği.....	323
15.4. Eğitimde Kullanılan Güncel Yöntem ve Teknikler	325
15.5. Ölçekler	327
Sanal Çocuk Milo	329
Özet	330
Kaynakça.....	330
Yazarlar Hakkında.....	337

TABLolar LİSTESİ

1. BÖLÜM

Tablo 1. 21YY Ana Bileşenleri	2
Tablo 2. İnovasyon, Reform ve Değişim Karşılaştırılması	4
Tablo 3. AB27 Proje İyi Uygulama Örnekleri.....	21

2. BÖLÜM

Tablo 1. İletişim Becerileri ile ilgili Anahtar Davranışlar	35
Tablo 2. Öğretmenlere Düşen Görevler	38
Tablo 3. İş Birliği Basamakları	38
Tablo 4. İş Birliği Becerileri.....	39
Tablo 5. Türkiye’de Geliştirilen ya da Uyarlanan Sanayi Gelişimlerini Bağlı Güncel Ölçekler	45

3. BÖLÜM

Tablo 1. Türkiye’de Geliştirilen Bilgi Okuryazarlık Düzeyini Belirlemede Kullanılan Belli Başlı Ölçekler	63
---	----

5. BÖLÜM

Tablo 1. Türkiye’de Geliştirilen Bilgi ve İletişim Teknolojileri Ölçekleri.....	89
---	----

6. BÖLÜM

Tablo 1. 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Farklı Çerçeveler.....	100
Tablo 2. STEM Alanlarındaki Meslekler	106

8. BÖLÜM

Tablo 1. SCANS, P21 ve enGauge Perspektifinde 21.Yüzyıl Sosyal Becerileri.....	144
--	-----

9. BÖLÜM

Tablo 1. Alanyazındaki Üretkenlik Tanımları Örnekleri	165
Tablo 2. Hesap Verebilirlik Kavramları	172
Tablo 3. Hesap Verebilirlik Sistemleri Arasındaki İlişkiler	173
Tablo 4. Farklı Hesap Verebilirlik Formlarının Özellikleri.....	174
Tablo 5. Alanyazındaki Hesap Verebilirlikle İlgili Çalışmaların Bir Derlemesi.....	180
Tablo 6. Üretkenlik ve Hesap Verebilirlikle İlgili Ölçekler ve Özellikleri	182

10. BÖLÜM

Tablo 1. Liderlik Özellikleri	189
Tablo 2. Liderlik Davranışlarının Hiyerarşik Sınıflandırması	190
Tablo 3. Yönetsel Diagram Modeli Liderlik Stilleri.....	192
Tablo 4. Likert'in Sistem 4 Modeli'ndeki Liderlik Stilleri.....	193
Tablo 5. Temel Liderlik Stilleri.....	197

11. BÖLÜM

Tablo 1. Geleneksel ve Çağdaş Mesleki Gelişim Özellikleri.....	215
--	-----

12. BÖLÜM

Tablo 1. 21. Yüzyıl Eğitim Anlayış ve Uygulamalarında Değişim ve Dönüşüm	234
Tablo 2. Okul-Aile İşbirliğinde Okul Yönetimi, Öğretmen ve Ailenin Görev ve Sorumlulukları	240

13. BÖLÜM

Tablo 1. BİT'in yedi ana bileşeni	262
Tablo 2. Sanayi ve Bilgi toplumunda eğitimin değişkenleri.....	263
Tablo 3. BİT Okuryazarlığı ile ilgili Geliştirilen ve Uygulanan Güncel Ölçekler	270

15. BÖLÜM

Tablo 1. Türkiye'de Geliştirilen ya da Uyarlanan Sanayi Gelişimlerini Bağlı Güncel Ölçekler	327
--	-----

RESİMLER LİSTESİ

1. BÖLÜM

Resim 1. Beş yaşında erkek çocuğun yaratıcılık çalışması 6

3. BÖLÜM

Resim 1. McClure Bilgi Okuryazarlığı Topolojisi 52

Resim 2. Bilgi Kaynakları Hızla Artıyor 53

Resim 3. Doğru, Güvenilir Bilgiyi Elde Etmek Zorlaşıyor 53

Resim 4. Bilgi Okuryazarlığı ile Üst Düzey Düşünme Becerileri İlişkisi 55

Resim 5. Bilgi Okuryazarı Bireyin Özellikleri 56

Resim 6. Bilgi Okuryazarı Öğretmen 57

Resim 7. ANZİIL, Bilgi Okuryazarlığının Unsurları Modeli.....59

Resim 8. Yedi Sütun Modeli 59

Resim 9. Bilimsel Erişim ve Araştırma Dersinin Etkisi 61

5. BÖLÜM

Resim 1. Hewlett-Packard Şirketi'nin Kuruluşundan.....81

Resim 2. Görsel Bilgi ve İletişim Teknolojileri Araçları 82

Resim 3. İşitsel Bilgi ve İletişim Teknolojileri Araçları.....82

Resim 4. Görüntülü olarak verilen seminerden bir kare.....84

Resim 5. Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Ders İçinde Kullanımı 88

Resim 6. Wymondham High Academy Girişi 91

Resim 7. Jason BROWN 91

Resim 8. Jason konuşmasını yaparken.....92

10. BÖLÜM

Resim 1. Simon Sinek 203

Resim 2. TEDx konuşması sırasında 203

15. BÖLÜM

Resim 1. Georg Michael Kerschensteiner 306

Resim 2. 1830'lu yıllarda İngiliz Pamuk Fabrikası 306

Resim 3. James Watt 307

Resim 4. Buhar Makinesi.....307

Resim 5. İlk buharlı gemi kartpostalı.....307

Resim 6. Fabrikada çocuk işçiler	307
Resim 7. Henry Bessemer (1813-1893)	308
Resim 8. Bessemer'in icat ettiği çelik üretim fırını	308
Resim 9. Thomas Edison	309
Resim 10. Henry Ford ve seri üretim otomobilleri.....	309
Resim 11. İlk mikro bilgisayar (Altair 8800)	310
Resim 12. 1976 Apple I (S. Jobs ve S. Wozniak)	310
Resim 13. Sanayi 4.0'ın ortaya çıkış makalesi	310
Resim 14. Sanayi 4.0 Teknolojileri	311
Resim 15. Sanayi devrimlerinin tarihsel gelişimi.....	313
Resim 16. John Gottlieb Fichte (1775-1814)	314
Resim 17. George Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831).....	314
Resim 18. Tarım Toplumunda Eğitim 1.0	315
Resim 19. John Locke(1632-1704)	315
Resim 20. John Amos Comenius (1592-1670)	316
Resim 21. Johann Heinrick Pestalozzi (1746-1827).....	316
Resim 22. Friedrich Froebel (1782-1852)	316
Resim 23. Sanayi Toplumunda Eğitim 2.0	317
Resim 24. John Dewey'in (1859-1952)	318
Resim 25. J. Dewey'in kurduğu Laboratuvar Okulu	318
Resim 26. Kendi kendine öğrenme	319
Resim 27. Eğitim 3.0'ın çekirdek öğeleri	319
Resim 28. Gelecekteki eğitim öngörüsü	320
Resim 29. Toplum 5.0'ın kavram planı	322
Resim 30. Peter Fisk'in konuşmasından kareler.....	323
Resim 31. Eğitim 4.0 ile birlikte yeni eğilimler.....	324

ŞEKİLLER LİSTESİ

1. BÖLÜM

Şekil 1. Yaratıcılık Üç Ana Unsuru.....	7
Şekil 2. 21nci Yüzyıl Öğrenme Gökkuşuğu Modeli.....	9
Şekil 3. Yeni Milenyum Öğrencilerinin Yeterlilikleri Üç Boyutlu Modeli	11
Şekil 3. Organizasyonel İnovasyonun Dört Boyutu.....	12

3. BÖLÜM

Şekil 1. Frederic Kaplan TED Konuşması.....	63
---	----

5. BÖLÜM

Şekil 1. Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanım Alanları Örnekleri	84
Şekil 2. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı Becerileri	86

6. BÖLÜM

Şekil 1. P21 21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi.....	98
Şekil 2. 21. yüzyıl becerilerini değerlendirmeye yönelik bir çerçeve.....	108

7. BÖLÜM

Şekil 1. Benlik Cetveli	128
-------------------------------	-----

8. BÖLÜM

Şekil 1. 21.yüzyıl yeterlikleri.	145
Şekil 2. Kültürlerarası yeterlilik öğrenme spirali.....	150

9. BÖLÜM

Şekil 1. Üretkenlik Karşıtı Davranışlar	168
Şekil 2. Üretkenlik Karşıtı İş Davranışlarının Nedensel Mantık Modeli.....	169
Şekil 3. Hesap Verilebilirliğin Bileşenleri	170
Şekil 4. Hesap Verebilirlik Çeşitleri.....	173

10. BÖLÜM

Şekil 1. Hersey ve Blanchard Durumsallık Teorisi.....	195
Şekil 2. 3 Boyutlu Liderlik Kuramı Stilleri	197

11. BÖLÜM

Şekil 1. Etkili öğretime katkıda bulunan anahtar davranışlar	208
Şekil 2. Zaman Seviyeleri.....	210
Şekil 3. 21. Yüzyıl Öğretmen Eğitimi	213
Şekil 4. 21. yüzyıl öğretmenlerinde bulunması gereken özellikler	219
Şekil 5. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri ve Yeterlik Alanları.....	220
Şekil 6. 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri.....	222

12. BÖLÜM

Şekil 1. 21. Yüzyıl Eğitimi Öğeleri.....	243
--	-----